

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/25/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416203328
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6416203328.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a členov senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a JUDr. Jany Haluškovej, vo veci starostlivosti o maloletého S. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. XXX, XXX XX J. G., t.č. A. N. X, XXXX G., I., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G. I., dieťa rodičov - matky G. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. XX, XXX XX J. G., t.č. A. N. X, XXXX G., I., právne zastúpenej Advokátska kancelária GEREG & MESSINGEROVÁ, s.r.o., so sídlom Horná Strieborná 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 253 011 a otca neuvedeného, o nariadenie neodkladného opatrenia (do 01. 07. 2016 - o nariadenie predbežného opatrenia), na základe odvolania starej matky S. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. XXX, XXX XX J. G., právne zastúpenej ŠKODA LEGAL s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Dolná 6/A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 244 259, proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 4P/19/2016-53 zo dňa 14. 04. 2016, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“) uznesením zo dňa 14. 04. 2016 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého uložil starej matke S. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. XXX (ďalej aj „stará matka“), aby maloletého S. A., nar. XX. XX. XXXX (ďalej aj „maloletý“) vydala matke G. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. G., I. XX, t.č. A. N. X, XXXX . G., I. (ďalej aj „matka“).

2. V odôvodnení uznesenia okresný súd uviedol, že matka návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodňovala tým, že je matkou maloletého. Otcovstvo k nemu nie je určené. V minulosti po dohode starou matku sa striedali na výchove maloletého z dôvodu, že pracuje vo I. v dvojtýždňových intervaloch. V mesiaci december r. 2015 oznámila starej matke, že vytvorila vhodné podmienky pre maloletého vo I., t.j. má zabezpečenú stálu prácu, má prenajatý štyri a pol izbový byt, v ktorom má maloletý zariadenú vlastnú izbu, zabezpečila maloletému povinnú školskú dochádzku, preto si maloletého vezme do I.. Stará matka i napriek súdному rozhodnutiu (ktorým bol návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietnutý) odmieta maloletého vydať maloleté dieťa. V tomto smere jej nevie pomôcť polícia ani úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Pokúšala sa s matkou spojiť, táto sa zatajila. Dňa 11. 04. 2016 maloletý bol vypísaný PN, nenavštevuje školu, zistila, že so starou matkou je na neznámom mieste a nemôže sa domôcť svojich rodičovských práv. Aj napriek tomu, že je matkou a jediným rodičom maloletého, nemá žiadnu možnosť vykonávať rodičovské práva garantované nielen Ústavou a medzinárodnými dohovormi, ale aj zákonom. Neexistuje žiadne rozhodnutie súdu, ktoré by ju akýmkoľvek spôsobom zbavovalo rodičovských práv, pričom dochádza k výraznému narušovaniu jej vzťahu s maloletým, ktorý je od nej odlúčený, čo im spôsobuje psychickú traumu.

Okresný súd zdôraznil, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením (§ 30 ods. 1 Zákona o rodine). Okresný súd konštatoval, že sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu matky

na nariadenie predbežného opatrenia, preto mu v celom rozsahu vyhovel (§ 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej aj „O.s.p.“)

3. Proti uzneseniu okresného súdu stará matka podala v zákonnej lehote odvolanie. Žiadala, aby odvolací súd zmenil uznesenie prvostupňového súdu tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietne. V odvolaní uviedla, že na Okresnom súde Žiar nad Hronom sa vedie konanie vo veci samej pod sp. zn. 19P/7/2016, v ktorom spolu so svojím manželom Z. H., nar. XX. XX. XXXX podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého by mal byť maloletý S. A. dočasne zverený do ich osobnej starostlivosti a súčasne, aby súd zakázal matke vycestovať s maloletým do zahraničia, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Podľa jej názoru matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia ako nový návrh účelovo. Okresný súd mal mať vedomosť, že na súde prebieha konanie vo veci samej, a taktiež bol podaný „protichodný návrh“ na nariadenie predbežného opatrenia. Vydaním tohto rozhodnutia okresný súd zamedzil zákonnej sudkyňi, ktorá rozhoduje vo veci samej v konaní vedenom pod sp. zn. 19P/7/2016, aby nariadila predbežné opatrenia na základe jej návrhu a jej manžela. V konaní vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 19P/7/2016 k návrhu na začatie konania priložila i prílohy (čestné vyhlásenia), z ktorých vyplýva miera starostlivosti matky o maloletého a frekvencia jej pobytu na Slovensku, jej finančné pomery, suma, ktorou prispievala na potreby maloletého, neusporiadaný jej život, požívanie alkoholu a omamných látok, časté striedanie partnerov a vhodnosť prostredia, v ktorom maloletý s matkou žil. Podľa jej názoru matka nevie pre maloletého zabezpečiť v neznámom prostredí dostatočne stabilné prostredia, a to i vzhľadom na jej predchádzajúce neúspešné vzťahy. Maloletý by bol vystavený vo I. príliš veľkému stresu a psychickej záťaži vyplývajúcej z nového prostredia, novej školy, neznámeho partnera matky atď.. Podľa jej názoru je potrebné prihliadať na poruchu M., ktorou maloletý trpí. Nie je zrejmé, či matka informovala školu, ktorú by mal maloletý navštevovať, že je E., čo môže sťažiť plnenie jeho povinnej školskej dochádzky. Pretože matka nestrávila dostatočne dlhý čas s maloletým, nie je pripravená na všetky situácie, ktoré z tejto poruchy vyplývajú. Zdravotný stav maloletého si vyžaduje osobitnú starostlivosť. Psychologickým vyšetrením psychologičky K. M. L. bola zistená u maloletého porucha pozornosti a vôle, konflikty v škole a agresívne obrany. Maloletý dlho nevydrží pri žiadnej aktivite a jeho rozumové schopnosti zaostávajú asi X S. za vekovým kritériom. Podľa jej názoru nie je rozhodujúce, či by sa o maloletého mala starať jeho matka alebo ona s manželom, ale či je teraz vhodný čas, aby bolo maloleté dieťa vytrhnuté zo známeho prostredia. Podľa jej názoru by matka mala stráviť na Slovensku s maloletým dlhší čas bez prestávok, aby si vytvorili s maloletým vzťah. Nepopiera, že rodičia a obzvlášť matka má v živote maloletého nezameniteľnú úlohu a má právo vykonávať rodičovské práva a povinnosti. V prejednávanej veci je potrebné okrem iného vzhľadom na vek prihliadnuť aj na názor maloletého. Maloletý nechce ísť do I.. V súčasnosti má maloletý vytvorené oveľa silnejšie väzby na starých rodičov. Je dôležité, aby sa vzťah matky a dieťaťa vytváral v známom prostredí. Pobyt v krajine, kde strávil párkrát niekoľko dní a ktorej jazyk neovláda, bez ľudí, s ktorým má najpevnejšie puto, by bol pre maloletého stresujúci a mohol by spôsobiť komplikácie jeho zdravotného stavu. Podľa jej názoru je v rozpore so záujmami maloletého vytrhnúť ho zo známeho prostredia maloletý potrebuje stabilné zázemie, a taktiež, aby strávil viac času nielen so svojou mamou, ale aj s jej partnerom. Od pojednávania dňa 14. 04. 2014 medzi ňou a matkou prebiehala komunikácia. Najprv sa matka rozhodla rešpektovať názor maloletého a nezobrať ho do I.. Matka sa vyjadrila, že maloletý nie je z jej strany ani zo strany jej manžela manipulovaný. Následne tento názor zmenila. I z tohto jej správania je možno pozorovať labilitu matky, pretože nie je bežné, aby dospelý človek v priebehu jedného dňa viackrát menil názor.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu starej matky proti uzneseniu okresného súdu navrhla, aby odvolací súd potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie. Poukázala na to, že stará matka jej bránila stretnúť sa s maloletým S. a odopierala jej všetky rodičovské práva. Ocítla sa v situácii, kedy jej stará matka nevydala maloletého a nemohla sa s ním ani sýkať, a to i napriek tomu, že niekoľkokrát požiadala o súčinnosť OO PZ J. G., ako aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny L.. Z uvedených dôvodov bola nútená podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Po vydaní uznesenia okresného súdu bezodkladne kontaktovala starú matku, ktorá jej nedvíhala telefón, neodpovedala jej na SMS správy, mailové správy. Stará matka jej nevydala maloletého, a to i napriek vykonateľnému rozhodnutiu okresného súdu sp. zn. 4P 19/2016 zo dňa 14. 04. 2016. Dovolila jej stretnúť sa s maloletým výlučne v jej prítomnosti, aj to len na krátku chvíľu. Vyskúšala všetky zákonom dostupné možnosti, aby mohla byť s vlastným synom, čo jej po niekoľkých mesiacoch zo strany starej matky nebolo úmyselne umožnené. Na základe odvolaním napadnutého rozhodnutia došlo dňa 13. 05. 2016 k výkonu rozhodnutia za súčinnosti úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, kedy bol maloletý zobrať zo školy a jej odovzdaný. Podľa jej názoru k takémuto

výkonu rozhodnutia nikdy nemuselo dôjsť, keby stará matka rešpektovala vykonateľné rozhodnutie súdu. Uviedla, že maloletý je v poriadku, je s ňou šťastný a cíti sa pri nej v bezpečí. Maloletý je prihlásený k prechodnému pobytu vo I.. Od 19. 05. 2016 maloletý začal navštevovať základnú školu pre deti, ktorých materinským jazykom je cudzí jazyk. Maloletý má taktiež zabezpečenú zdravotnú starostlivosť a od 16. 05. 2016 je aj zdravotne poistený. Vo I. má maloletý nových kamarátov (ich bezprostrední susedia sú Slováci s maloletými deťmi). S maloletým byva v štyri a pol izbovom prenajatom byte. Ďalej poukázala na to, že dôverovala starej matke v období, kedy pracovala v dvojtyždňových turnusoch, pretože musela finančne zabezpečiť rodinu. Nikdy nevykonávala prácu K. (ani ženy, ktorá predáva svoje telo za peniaze). V období, kedy nepracovala, starala sa o maloletého na území Slovenskej republiky. V konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15CoP/17/2016 preukázala výpismi z účtov, že v čase jej neprítomnosti zasielala starej matke na maloletého peniaze cca 500,- U. ročne a taktiež jej odovzdávala finančné prostriedky priamo do rúk. Na základe návrhu starej matky na nariadenie predbežného opatrenia Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutím sp. zn. 15 CoP/17/2016 zo dňa 17. 03. 2016 zmenil rozhodnutie okresného súdu a návrh starej matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol. Podľa jej názoru, ak by žila asociálnym spôsobom života tak, ako to uvádza stará matka v odvolaní, mohla stará matka kedykoľvek podať predmetný návrh o zverenie maloletého do dočasnej starostlivosti. Návrh stará matka podala až vtedy, keď jej oznámila, že má pre maloletého vytvorené všetky podmienky pre zabezpečenie jeho riadnej starostlivosti (byt, školu, prácu, peniaze, sociálne zázemie). K dnešnému dňu nemá žiadne dlhy ani exekúcie. Všetky svoje záväzky si riadne a včas platí. Je osobou, ktorá žije riadny život a nežije asociálnym spôsobom života. Poukázala na to, že v poslednom období sa maloletý nezdržiaval u starej matky, ale bol pre ňu na neznámych miestach, s čím nesúhlasila (nebol v škole ani u starej matky). V súčasnosti pracuje ako K. v X., v Meste H. na X.. Dostala povolenie typu G., čo pre ňu a pre jej syna vo I. znamená veľa výhod. Je platená od počtu odpracovaných hodín a pracuje 2 až 4 dni v týždni, pretože jej zamestnávateľ umožnil vykonávať prácu v čase, kedy bude maloletý v škole. Uviedla, že stará matka ju ohovára, uvádza o nej úmyselne nepravdivé údaje vo všetkých možných diskusných fórach a médiách, a tak hrubo zavádza verejnú mienku. Jediným dôvodom, prečo sa rozhodla s maloletým odísť jeden mesiac pred koncom školy do I. aj napriek tomu, že si uvedomovala prípadnú stratu práce, bolo to, že v prostredí svojej rodiny sa necíti bezpečne. Myslí si, že v prípade jej zotrvania na Slovensku by bol maloletý dennodenne vystavený abnormálnym psychickým tlakom, ktoré sú ťažko zvládnuteľné pre dospelého človeka a nie pre dieťa. Ak by bol opätovne pretrhnutý jej kontakt a bytie s maloletým, spôsobilo by to jej aj maloletému psychickú traumú, čím by dochádzalo k tomu, že by sa prestali budovať ich vzájomné vzťahy syna a matky. Podľa jej názoru spĺňa všetky podmienky na to, aby mohla riadne vykonávať všetky svoje rodičovské práva a povinnosti, ako jediný rodič maloletého. Zdôraznila, že maloletého nadovšetko miluje, chce, aby bol maloletý šťastný a vyrástol z neho dobrý človek. I v prípade, ak v živote spravila chyby, žiadna z týchto chýb nebola taká, aby odôvodňovala záver, že jej bude odobraté jej vlastné dieťa, o ktoré sa chce a vie starať.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu starej matky nevyjadril.

6. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd nariadil predbežné opatrenie podľa § 74 ods. 1 O.s.p., platného a účinného do 01. 07. 2016.

7. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“), ktorý v prechodných ustanoveniach, konkrétne v ustanovení § 395 ods. 1 uvádza: „Ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“

8. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že odvolacie konanie prebieha už v dobe účinnosti CMP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CMP.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok - ďalej aj „CSP“), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 65, § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania a uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa § 387 ods.1 CSP potvrdil.

10. Ako už bolo uvedené, prvoinštančný súd v rámci nariadenia neodkladného opatrenia (predbežného opatrenia) uložil starej matke vydať (odovzdať) maloletého jeho matke.

11. Podľa ustanovenia 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

12. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo) ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou predbežného opatrenia nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré

by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodit' nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. V prípade, ak sa neodkladné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu (čo je i v tomto prípade), je potrebné starostlivo zvážiť, či dočasná ochrana subjektívneho práva rodiča nie je v rozpore s objektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý musí byť pri rozhodovaní dominantný.

13. Odvolací súd mal osvedčené, že uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) č.k. 15CoP/17/2016-92 zo dňa 17. 03. 2016 zmenil uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 19P/6/2016-29 zo dňa 08. 02. 2016 a návrh starej matky (S. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G.. XXX) na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by dočasne zveril maloletého S. A., nar. XX. XX. XXXX do jej výchovy, zamietol.

14. Z odôvodnenia predmetného uznesenia odvolacieho súdu okrem iných vyplýva: „...Odvolací súd mal osvedčené, že v súčasnej dobe matke nič nebráni o dieťa sa riadne starať, nič na tom nemení ani skutočnosť, že si mieni založiť novú rodinu vo l.. Z ničoho nevyplýva, že takéto rozhodnutie nie je v záujme maloletého dieťaťa. ... Stará matka neosvedčila, že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť ujma značná, závažná či neodstrániteľná. Žiadnym spôsobom neosvedčila, že v prípade nezverejnenia maloletého do jej výchovy maloletému hrozí závažná ujma, pretože ako bolo osvedčené, matka má podmienky pre starostlivosť o svoje dieťa. To, že matka sa chce o svoje dieťa starať v súlade so svojimi rodičovskými právami, nepredstavuje hroziacu ujmu pre maloleté dieťa. Z ničoho nevyplývalo, že v prípade, ak dieťa bude žiť s matkou, mu hrozí nebezpečie. Nemožno dospieť k záveru, že nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby žilo so svojou matkou, pokiaľ táto má vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa a nebráni tomu iné závažné skutočnosti. Tieto neboli zistené. Je zjavné, že dieťa nebolo bez akejkoľvek starostlivosti, respektíve matka sa oň riadne nestarala. Matka musela opustiť čiastočne svoje dieťa z dôvodu, že je samoživiteľka a má povinnosť o dieťa sa postarať. Bola nútená zabezpečiť si príjem, z ktorého by mohla plniť rodičovské povinnosti. Je viac pravdepodobné, že za prácou vycestovala po dohode so svojou matkou (starou matkou), navyiac pracovala na turnusy, keď medzičasom sa venovala dieťaťu. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v súčasnej dobe, kedy existuje možnosť žiť v zahraničí, nemôže byť bránené matke, aby žila so svojim synom. Rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu majú obaja jeho rodičia (zapísaní v rodnom liste dieťaťa). ...V danom prípade druhý rodič zapísaný nie je. Medzi podstatné záležitosti v živote dieťaťa sa považuje aj jeho presťahovanie (v právnej reči premiestnenie) do iného štátu. Ak chce rodič svoje dieťa presťahovať do iného štátu, na to aby konal oprávnené, potrebuje súhlas druhého rodiča. ... Stará matka nie je osoba, ktorá rozhoduje o možnosti vycestovania dieťaťa, či jeho pobyte.“

15. I napriek predmetnému (právoplatnému a vykonateľnému) uzneseniu odvolacieho súdu, stará matka nerešpektovala súdne rozhodnutie. Stará matka svojím konaním (odmietnutím odovzdania maloletého matke) neumožnila matke vykonávať rodičovské práva a povinnosti k maloletému, ktoré matke neboli žiadnym súdnym rozhodnutím obmedzené a v rozpore so záujmami maloletého zabránila, aby maloletý mohol byť v starostlivosti svojej matky, ktorá ako bolo uvedené, má vytvorené všetky podmienky pre všestranný rozvoj maloletého. Týmto konaním stará matka porušila ústavne garantované práva matky a maloletého na rodičovskú výchovu a starostlivosť, na súkromie a právo na nerušený rodinný život maloletého so svojou matkou.

16. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

17. Za tejto akútnej situácie nemal súd prvej inštancie inú možnosť, ako predmetnému návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého vyhovieť a uložiť starej matke povinnosť maloletého neodkladne odovzdať jeho matke.

18. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ustanovenia § 387 ods.1 CSP potvrdil.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383

ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).